

Asia: VN/32635/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko teillä lausuttavaa tulotietojen käsittelystä tai käyttötarkoituksista?

Henkilöstöala HELA kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta. Henkilöstöala HELA edustaa yksityistä työnvälitystä eli henkilöstöalan yrityksiä ja yksityisiä työllisyys- ja valmennuspalveluiden tuottajia. Henkilöstöalan yritykset tarjoavat henkilöstövuokraus-, rekrytointi- ja muita henkilöstöpalveluita. HELAn jäsenyritysten määrä on reilu 400.

Henkilöstöala HELA pitää perusteltuna sitä, että työllisyysalueille annettaisiin mahdollisuus hyödyntää nykyistä laajemmin tulorekisterin tietoja vaikuttavamman työllisyyden edistämisen mahdollistamiseksi. Tulorekisteri on keskeinen osa työvoimapalveluiden aikaisempaa tehokkaamman tulosseurannan kehittämistä.

Tietojen laajempi hyödyntäminen mahdollistaisi tulotietojen käyttämisen jatkossa esimerkiksi työllisyysaluekohtaiseen työvoimapalveluiden tuloksellisuuden analysointiin arvioimalla muun muassa palvelun vaikutuksia työssäolo- ja työttömyysetuuskuukausiin tai työllistymisen laatuun (havaitun työllistymisen kesto tai ansiotaso). Laajennus mahdollistaisi asiakasohjauksen suuntaamisen niihin palveluihin, jotka tulorekisteristä saatavan tiedon perusteella osoittautuvat vaikuttavimmiksi ja tuloksiltaan parhaiksi.

HELA pitää tulotietojen hyödyntämistä tulospohjaisissa hankinnoissa, joissa palveluntuottajalle maksetaan erillinen korvaus esimerkiksi siitä, että henkilö on poistunut työttömyydestä tietyn ajan kuluessa palvelun päättymisestä, kannatettavana. Muutoksella toivotaan olevan positiivista

vaikutusta siihen, että palveluita sekä kilpailutettaisiin enemmän että niitä kehitettäisiin yhdessä palveluntuottajien kanssa.

Tulosperusteisten hankintojen yleistyessä on kuitenkin tärkeää varmistaa kilpailuneutraliteetin toteutuminen: silloin, kun julkisomisteiset organisaatiot osallistuvat kilpailutuksiin, kilpailun tulee olla läpinäkyvää ja palveluntuottajille yhdenvertaista. Tulosperusteisia hankintoja on syytä kehittää yhdessä palveluntuottajien kanssa siten, että sopimusehdot ovat kaikille osapuolille reiluja ja taloudellisesti kannattavia.

2. Onko teillä lausuttavaa muita työnhakua ja työllistymistä tukevien palvelujen kirjaamisvelvollisuuden täsmämisestä?

Esityksessä täsmennettäisiin työvoimaviranomaisen velvollisuutta tallentaa valtakunnalliseen tietovarantoon laajemmin muita työnhakua ja työllistymistä tukevia palveluita. Valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavia tietoja hyödynnetään sekä työllisyydenhoidon valtakunnallisen että aluekohtaisen tilanteen selvittämiseksi ja seuraamiseksi. Lisäksi työvoimaviranomaiset voivat hyödyntää valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettuja tietoja palveluidensa kehittämisessä.

Pidämme kannatettavana sitä, että tietovarantoon tallennetaan myös muut työnhakua ja työllistymistä tukevat palvelut, sillä se parantaa työllisyyspalveluiden tilastointia ja kokonaiskuvaava palveluista sekä lisää läpinäkyvyyttä. Se antaa myös parempaa kuvaa aktivoinnista ja työllisyysalueiden palvelutarjonnasta.

3. Onko teillä lausuttavaa vaikutusarvioinneista?

Esitetty muutos luo parempia mahdollisuuksia tiedolla johtamiseen ja toivomme, että tietoa hyödynnettäisiin siten, että palveluihin ohjaaminen tehostuisi ja palvelurakennetta kehitettäisiin työllisyysvaikutuksiltaan vaikuttavimmiksi ja tuloksellisimmiksi.

4. Tulisiko tulorekisterin tietojen käyttömahdollisuuksia työvoimaviranomaisen ja KEHA-keskuksen toiminnassa laajentaa koskemaan työttömyysturva-asioiden käsittelyä? Mitä nämä tilanteet ovat ja kuinka tulorekisterin käyttö näissä tilanteissa sujuvoittaisi työvoimaviranomaisen ja KEHA-keskuksen lakisääteisten tehtävien hoitamista nykyisiin menettelytapoihin verrattuna?

-

5. Muuta lausuttavaa?

-

